

Federica Mogherini főképviselőnek az Európai Unió nevében tett nyilatkozata a víz európai és világnapján, 2017. március 22.

Az egészséges és méltóságteljes élethez elengedhetetlen, hogy mindenki biztonságos ivóvízhez jusson és megfelelő higiénias létesítményeket használhasson. Mégis világszerte még mindig 663 millió ember – azaz minden tizedik ember – él úgy, hogy nem jut biztonságos ivóvízhez, vagyis úgy, hogy megfosztják őt ettől az alapvető emberi jogtól. A megfelelő higiénias létesítményekre irányuló célt sem sikerült teljesíteni: még mindig 2,4 milliárdra tehető azon személyek száma világszerte, akik nem férnek hozzá megfelelő higiénias létesítményekhez, azaz minden harmadik embert érint a probléma. A tartósan fennálló vízhiány és vízproblémák az éghajlatváltozás és a demográfiai fejlemények következtében a jövőben valószínűsíthetően mind több és több embert fognak érinteni.

A víz világnapja alkalmából az Európai Unió újra hangsúlyozza azon vállalását, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend révén mindenki – de ezen belül is mindenekelőtt a legkiszolgáltatottabb helyzetű csoportok – számára biztosítani fogja a vízhez való hozzáférést és a megfelelő higiénias létesítmények rendelkezésre állását, valamint a fenntartható vízgazdálkodást. A „senkit sem szabad hátrahagyni” elv melletti elkötelezettségünk azt jelenti, hogy senkit sem hagyunk megfosztani a tiszta vízhez való hozzáférés jogától. Ismételten tanúbizonyságot teszünk továbbá a Párizsi Megállapodás és a marrákési éghajlat-politikai program melletti elkötelezettségünkről. A két eszköz keretében a nemzetközi közösség megerősítette, hogy eltökélt az éghajlatváltozás elleni küzdelem, illetve amellett, hogy segítse az éghajlatváltozás hatásainak kezelését, a vízre gyakorolt hatásokat is beleértve.

A biztonságos ivóvíz és a megfelelő higiénias létesítmények biztosítása alapvető szolgáltatásnak minősül. Ezek előfeltételei az egészségnek, a növekedésnek és a termelékenységnek. Az uniós tagállamok általi kétoldalú együttműködésen túl az Európai Unió 2007 óta több mint 2,2 milliárd EUR összeget fordított vízgazdálkodási és higiéniai projektekre több mint 62 országban világszerte. A növekvő humanitárius szükségletekre és a kényszerű lakóhelyelhagyások számának növekedésére válaszul az Uniónak határozott szándéka, hogy a továbbiakban is segítse a természeti és ember által előidézett katasztrófák által sújtott embereket, nevezetesen azzal, hogy hozzáférést biztosít számukra az életet mentő tiszta és biztonságos vízhez.

Az EU emellett – a vízdiplomáciáról szóló 2013. évi tanácsi következtetésekben foglaltak alapján és a regionális fejlesztés stratégiai megközelítése révén – a továbbiakban is támogatni fogja a fenntartható vízgazdálkodást, és ennek keretében világszerte elő fogja mozdítani a határokon átnyúló együttműködést, amely alapvető fontosságú a fejlődés, valamint a stabilitás, a reziliencia, a béke és a biztonság szempontjából. Ezzel összefüggésben kiemelt figyelmet kell fordítani a víz, az energia és az élelmezésbiztonság területe közötti kritikus jelentőségű összefonódásokra. Az EU továbbá szorgalmazza a vízügyi együttműködés területére vonatkozó nemzetközi megállapodásokhoz való csatlakozást. Ezek között külön is megemlítendő a határokat átlépő vízfolyások és nemzetközi tavak védelméről és használatáról szóló ENSZ–EGB-egyezmény, valamint a nemzetközi vízfolyások nem hajózási célú hasznosításának jogáról szóló ENSZ-egyezmény. A víz az élet forrása. Az életé, melyet kötelességünk a világ minden szegletében megvédeni.

A tagjelölt országok: Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság*, Montenegró*, Szerbia* és Albánia*, a stabilizációs és társulási folyamat országa és egyben potenciális jelölt: Bosznia-Hercegovina, az Európai Gazdasági Térség EFTA-tagországa: Izland, Liechtenstein és Norvégia, továbbá Ukrajna, a Moldovai Köztársaság és Grúzia csatlakoznak e nyilatkozathoz.

* Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Montenegró, Szerbia és Albánia továbbra is részt vesz a stabilizációs és társulási folyamatban.

E nyilatkozat közzétételére a víz európai és világnapja (2017. március 22.) alkalmából került sor.

